

L'arquitecte Francesc Mitjans Miró (1909-2006), acadèmic d'honor

Jordi Bonet i Armengol

President de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. secretaria@racba.org

Després d'una vida llarga i plena d'encerts com arquitecte ens acaba de deixar en Mitjans. Durant la segona meitat del segle XX la seva obra és visible al llarg de la geografia de Catalunya on ha deixat la seva mà de mestre d'arquitectura. Fa ben poc rebé, ben merescudament, el premi de la madril·lenya Fundació Camuñas, que s'atorgava per primera vegada a un arquitecte català, i aquests darrers anys des del Foment de les Arts Decoratives als Col·legis d'Arquitectes (FAD) i d'Aparelladors de Catalunya, ha rebut nombrosos homenatges per la feina ben feta.

Dotat com ben pocs, ha sobresortit perquè portava a dins i era capaç de saber expressar i convèncer els que li confiaven els projectes dels edificis que volien construir. Francesc Mitjans estava capacitat tant per resoldre un gran estadi com el del Barça, com per donar sentit a un petit habitatge.

Just obtingut l'any 1940 el títol d'arquitecte, aixecà la casa del carrer d' Amigó, 76, en què plantejà una arquitectura d'avantguarda en uns moments d'incertesa sobre l'orientació que podia donar-se a l'arquitectura en contrast amb les línies oficialistes del règim polític imperant. És la casa en la qual ha viscut i ha treballat intensament més de seixanta anys. L'any 1949 obtingué amb uns companys el premi del concurs convocat per encaminar el problema de l'habitatge a Barcelona.

Amb una capacitat de treball extraordinària, que li permetia tenir cura del detall a la vegada que dominava l'espai, féu possible uns habitatges adequats a la societat barcelonina que anava a viure a la part alta de la ciutat. Façanes d'obra vista combinada amb la millor pedra artificial, d'aspecte clàssic, que s'anirien succeint, per desprendre's d'historicismes tot convertint-se en un racionalisme sòlid i elegant amb solucions realistes per a cada cas. El bloc de Via Augusta (CyT) del 1958 que alterna amb l'edifici Ceida a l'avinguda de Sarrià, li reportarien el reconeixement personal del FAD, que ja havia obtingut també amb altres arquitectes a l'edifici del carrer de l'Escorial.

Mentrestant, portava a terme el Nou Camp del Barça (1954), del qual més endavant hauria d'augmentar la seva capacitat amb seny i contenció.

Del 1965 és l'edifici Atlàntic, d'inspiració italiana, resolt amb elegància i solidesa, mostra excel·lent d'un edifici d'oficines de gran metròpoli, allunyat d'altres exemples poc reeixits d'arquitectura bancària. Al costat d'això l'edifici Estel (1976) per a Telefònica, el Banc Fierro (1973), i actuacions en habitatges unifamiliars i segones residències al Pirineu i a la costa.

Cal destacar la seva intervenció en edificis històrics, com ara la Sala de Cònsols a Llotja i al Palau Moja, que denoten el domini de les proporcions, tant en un edifici gòtic com en un de neoclàssic aconseguint solucions que poc poden diferenciar-se del que podia haver-hi inicialment.

Mitjans era exigent amb sí mateix i amb els seus col·laboradors. Enèrgic, però sempre afable i també insistent en la millora del que es feia per obtenir sempre l'obra ben feta. Aquests darrers anys ha estat reconegut el talent excepcional d'en Mitjans arran d'elegir-lo l'any 1990 Acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi i d'atorgar-li la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya el 1996, o la medalla del FAD, que culminaria amb la descoberta per part dels joves de la seva valuosa aportació original, que el reconeixen com es mereix, com un dels grans arquitectes catalans de la segona meitat del segle XX.

24 de gener del 2007